

Rizq er fra Allah ﷻ

Bismillahir Rahmanir Raheem

Rizq er fra Allah ﷻ.

En af de mest grundlæggende islamiske opfattelser er at Rizq er fastlagt af Allah ﷻ. Og enhver person vil og skal få, præcis hvad der er skrevet til ham af Allah ﷻ, hverken mere eller mindre.

﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾

"Og der findes intet væsen på jorden, uden at dets forsyning afhænger af Allah. Og Han kender tiden og stedet for dets endelige bolig og midlertidige opholdsted. Det hele findes i en åbenbar opgørelse, dvs. Laub il-Mahfooz."
[MOQ. Hud 11:6]

Efter en undersøgelse bliver det tydeligt at en af de mest fundamentale årsager til ulydighed overfor Allah ﷻ kommer fra menneskets overlevelsesinstinkt. Altså at en muslim begår Haram, fordi han ønsker en materiel nytte, eller fordi han frygter at miste den.

Nogle muslimer besidder ikke denne erkendelse reelt og de vil være ulydige overfor Allah ﷻ, præcis fordi de frygter, at de vil miste deres levebrød og dermed sulte. På den anden side er der en del af dem, der besidder denne anerkendelse fuldt ud, men de fejlapplicerer den.

Årsagen bag denne forvirring om Rizq har to vinkler:

- (1) En bedømmelse af udtalelsen, kædet sammen med realiteten og,
- (2) En manglende forståelse af den sande mening med, at Rizq er fastsat af Allah ﷻ.

(1) Realiteten: Erfaring med dagligdagen viser, at folk har en delvis, om ikke en fuldstændig kontrol over deres levebrød. Vi ser dem, som er bedre uddannet eller kvalificeret, højst sandsynligt vil tilegne sig velstand nok, udelukkende på grund af deres kvalifikationer; og at de kan arbejde hårdt for at tjene flere penge til sig selv. Det er tydeligt, at jo hårdere man arbejder, og jo mere kvalificeret man er, desto flere muligheder har man til sin rådighed, og således får man det bedre materielle set. Og dem der er dovne, eller ude af stand til at arbejde, uanset af hvilken årsag, har tendens til at være fattige. Dette fører lynhurtigt til konklusionen, at folk har kontrol over deres Rizq. Jo mere materialistisk og hårdtarbejdende man er, desto mere tjener man. Så at sige, at Rizq er fastlagt af Allah ﷻ, udfra realiteten alene, giver ikke mening hos disse personer.

(2) Forståelsen: Dette påvirker muslimernes attitude og adfærdsmønster ligesom det forrige punkt angående realiteten, men denne gang i den helt modsatte retning. Hvis Rizq er fastlagt af Allah ﷻ, så er der ikke noget man kan gøre, for at ændre tingenes tilstand. Hvorfor så arbejde? Lige meget om jeg arbejder hårdt, eller jeg spilder min tid hele dagen, vil jeg få præcis samme mængde Rizq af Allah ﷻ; ligesom Han ﷻ sagde:

﴿وَرَزَقْنَاكَ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾

"Og han skænkede jer en god forsyning." [MOQ al-Nahl 16:72]

﴿اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ﴾

"Allah forsørger dem og Jer." [MOQ al-Ankabut 29:60]

For at opklare forvirringen så skal vi først forstå at Rizq ikke kun er (finansiel) indkomst. Indkomst er det vi tjener ifølge vores uddannelse og/eller arbejde. Det er essentielt set en af måderne, hvorpå man får adgang til velstand, præcis ligesom gaver, arv, osv. Men det er kun hvad en person gør brug af, som i sidste instans bliver en del af hans Rizq. En mand kan tjene millioner, men de forbliver blæk på papir, og gavner ham ikke på nogen måde, indtil og medmindre han gør brug af dem til sin fordel. Altså er hans Rizq kun en lille del af hans indkomst.

Og Profeten ﷺ sagde som en Tafseer til første Ayah i Surah al-Takathur [Kapitel nr. 102 i Qur'anen]:

((يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي قَالَ وَهَلْ لَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَنْفَيْتَ أَوْ لَبَسْتَ فَأَبْيَيْتَ أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ))

”Adams søn siger: ’Min ejendom! Min ejendom!’ Har du da nogen ejendom udover den du brugte, som dermed blev brugt op, og den du tog på, som dermed blev slidt op, og den du gav som almisse, som dermed blev bevaret?” [Sahih Muslim, i Kitab al-Zuhd...]

Det er selvfølgelig en ting, at tilegne sig retten til velstand, eller at eje den, men det er noget helt andet at få gavn af den. Rizq udgør de ting man reelt gør brug af, og det er almindeligvis kun en brøkdel af ens velstand eller det man har tilegnet sig retten til at bruge. Intet af personens velstand kan tælle som Rizq, medmindre det er blevet brugt, eller fortæret af ham. Det er således op til Allah ﷻ at muliggøre, eller umuliggøre, denne fortæring.

For det andet er vi nød til at have en omfattende forståelse af realiteten. Den er uforudsigelig og den har en tendens til at fluktuere. Skønt vi kan sige, at bestemte ting generelt er forbundet til mere velstand (som f.eks. uddannelse, intelligens, hårdt arbejde, snarrådighed osv.), gælder det kun for befolkninger. **Der findes ikke noget specifikt mønster for et enkelt individ.** Der findes heller ikke nogen særlig formel for opnåelsen af ”mere” Rizq, fordi Rizq er fastlagt af Allah ﷻ. Man kan være meget uddannet, særdeles intelligent, og prøve at arbejde hårdt, for at tjene til føden, men man vil knap nok tjene en tilstrækkelig løn. Og man kan være en total tåbe, ikke særlig kompetent, og ikke yde en nævneværdig indsats, og alligevel tjene en masse penge. Det eneste vi kan gøre er at yde vores bedste, og så sætte vores lid til Allah ﷻ. Desuden kan en ulykke, eller et fejltrin, gøre, at en velstående, eller hårdtarbejdende person, mister alt hvad han har optjent på én gang.

Derfor er der ikke noget direkte forhold imellem tilegnelse af retten til velstand, og arbejde eller jobtræning.

Realiteten er, at alt kan og vil ske.

For det tredje så skal muslimerne forstå at han kontrollerer sine handlinger og Allah ﷻ tvinger ikke mennesker i deres handlinger, idet Han ﷻ har givet mennesker et valg. Men de retningslinjer, vi skal tage i brug, gives i form af Ahkam Shar’iyya. En muslim beslutter sig for at udføre, eller afholde sig fra en handling, afhængigt af om end den er tilladt eller forbudt ifølge Shari’ah, og ikke på grund af det faktum, at Allah ﷻ allerede ved hvad han vil vælge at gøre ifølge sin frie vilje. Og dette er fordi menneskets sind er begrænset, og kan derfor ikke vide på forhånd, hvad der vil ske ham. Hvad angår handlinger han er ansvarlig for, har forstanden den rolle at forstå **Realiteten**, den **Hukm Shar’i** der er relateret til den pågældende realitet, og de faktorer, som påvirker deres opfyldelse eller fiasko, og intet mere.

Alle handlingerne falder ind under de fem handlingskategorier, som er:

- Haram (det forbudte)
- Makruh (det afskyelige)
- Mubah (det tilladte)
- Mandub (det opfordrede) og,
- Fard (det obligatoriske).

Når Allah ﷻ gør det obligatorisk (Fard) for manden, at forsørge sin familie med mad, klæder, og andre ting, som er nødvendige i livet (Nafaqa), så bliver det en pligt, han skal opfylde ifølge sin bedste kunnen. Dette er noget helt adskilt fra at tilegne sig Rizq til sin familie. Fordi deres Rizq udgør kun den del af forsørgelsen, de reelt forbruger/fortærer. Det eneste han skal, er at gøre disse ting opnåelige, og stille dem til rådighed for dem, fordi det er en forpligtelse ifølge Hukm Shar'i. Desuden er der også mange Ahkam, som er relateret til de individuelle forpligtelser, for at opnå bestemte ting, og forsørge sig selv.

Altså forpligter Islam os til at opfylde disse Ahkam. Det kan betyde at vi skal arbejde hårdt, eller træne i lang tid, som et middel for at opnå dette. Men samtidig så vil vi måske opnå det gennem mange andre måder. Alt hvad Islam kræver, er, at det bliver opnået gennem, hvad der findes af Halal (tilladte) midler. Derefter vil Allah ﷻ gøre en del eller det hele til vores Rizq, eller Han vil gøre noget andet til vores Rizq fra en uventet kilde.

Altså skal muslimen med den islamiske personlighed forstå, at Rizq er fra Allah ﷻ, og han skal yde enhver indsats, for at opfylde sine forpligtelser. Han skal ikke være doven og han skal heller ikke yde så meget for at opnå sin velstand, at han forsømmer en del af sine forpligtelser overfor Allah ﷻ.